

Voorbereidend
Beroeps
Onderwijs

Middelbaar
Algemeen
Voortgezet
Onderwijs

Tijdvak 2
Woensdag 20 juni
9.00–11.00 uur

Vragenboekje

Voor dit examen zijn maximaal 47 punten te behalen; het examen bestaat uit 36 vragen en een samenvattingsopdracht. Voor elk vraagnummer is aangegeven hoeveel punten met een goed antwoord behaald kunnen worden.

Geef niet meer antwoorden (redenen, voorbeelden e.d.) dan er worden gevraagd. Als er bijvoorbeeld twee redenen worden gevraagd en je geeft meer dan twee redenen, dan worden alleen de eerste twee in de beoordeling meegeteld.

Tekst 1 Publieke geheimen

- 1p **1** ■ Wat is de functie van de eerste alinea van deze tekst?
- A een samenvatting vooraf geven
 - B enkele deskundigen introduceren
 - C enkele typerende details nadruk geven
 - D het onderwerp inleiden met herkenbare situaties

- 1p **2** ■ Wat is het verband tussen alinea 1 en alinea 2?
- A Alinea 1 en alinea 2 vormen een opsomming.
 - B Alinea 1 en alinea 2 vormen een tegenstelling.
 - C Alinea 1 geeft vooraf een antwoord op de vragen uit alinea 2.
 - D Alinea 1 noemt aanleidingen voor de vragen uit alinea 2.

„Bij het kijken naar deze programma’s dringt zich de vraag op wat deze mensen bezielt.”
(regels 10–11)

- 1p **3** □ Citeer een zin uit het slot van de tekst, die een soortgelijke vraag aan de programmamakers stelt.

Tussen de inleiding en de afsluiting kun je de tekst verdelen in drie delen:

- 1 alinea 2 en 3;
- 2 alinea 4 tot en met 8;
- 3 alinea 9 en 10.

- 1p **4** ■ Welk kopje geeft het beste de inhoud van deel 2 weer?
- A Gevolgen van deelname
 - B Problemen van deelnemers aan praatprogramma’s
 - C Redenen van deelnemers aan praatprogramma’s
 - D Voorwaarden voor deelname

- 1p **5** ■ Welk kopje geeft het beste de inhoud van deel 3 weer?
- A Begrip voor presentatoren
 - B Kwetsbaarheid van deelnemers
 - C Medelijden met deelnemers
 - D Rechten van presentatoren

- 1p **6** ■ Wat is het doel van de schrijfster met deze tekst?
- A amuseren
 - B informeren
 - C overtuigen
 - D tot handelen aansporen

Een schrijfster kan gebruikmaken van:

- 1 feiten;
- 2 een eigen mening;
- 3 meningen van anderen.

- 1p **7** ■ Waarvan maakt de schrijfster van deze tekst gebruik?
- A 1 en 2
 - B 1 en 3
 - C 2 en 3
 - D 1, 2 en 3

- 1p **8** ■ Hoe kun je de functie van alinea 8 in de tekst het beste omschrijven?
- In alinea 8
- A worden de alinea’s 4 tot en met 7 samengevat.
 - B wordt een gevolg genoemd van alinea 7.
 - C wordt een nieuw element aan een opsomming toegevoegd.
 - D wordt een uitwerking gegeven van alinea 7.

- 1p **9** ■ Welke zin geeft het beste de hoofdgedachte van de tekst weer?
- A Deelnemers aan praatprogramma's hebben duidelijke redenen voor hun optreden, maar deze motieven sluiten meestal niet aan bij de bedoelingen van de programmamakers.
 - B Ondanks hun goed doordachte motieven blijken deelnemers aan praatprogramma's in de periode voor de uitzending alle initiatief aan programmamakers over te laten.
 - C Onderzoek toont aan dat 'evangeliseren' een van de belangrijkste redenen is om privé-zaken in praatprogramma's openbaar te maken.
 - D Programmamakers maken gebruik van tactieken om deelnemers aan praatprogramma's meer te laten zeggen dan ze van plan zijn.

In alinea 9 en 10 blijkt dat meedoen aan een praatprogramma voor een deelnemer soms anders verloopt dan hij of zij verwacht. Dat andere verloop is vaak te wijten aan de manier waarop de deelnemers zich voor de uitzending gedragen.

- 1p **10** □ Citeer de zin of het zinsgedeelte uit alinea 9 en 10 waaruit je dat kunt afleiden.

Tekst 2 Pubergeweld

- 1p **11** ■ Wat is de functie van alinea 1?
- A de aanleiding noemen voor het schrijven van de tekst
 - B enkele tegenstrijdige uitspraken weergeven
 - C vooraf een samenvatting van de tekst geven
 - D wijzen op een pakkend detail uit de tekst

Buiten de inleiding en de afsluiting kunnen we deze tekst verdelen in 4 delen:
deel 1: gevolgen van het nieuwe geweld;
deel 2: de leeftijd van de ouders;
deel 3: verschillende benaderingen van het probleem;
deel 4: moeilijkheden bij het oplossen van het probleem.

- 1p **12** ■ Bij welke alinea begint deel 1?
- A alinea 2
 - B alinea 3
 - C alinea 4
 - D alinea 5
- 1p **13** ■ Bij welke alinea begint deel 2?
- A alinea 3
 - B alinea 4
 - C alinea 5
 - D alinea 6
- 1p **14** ■ Bij welke alinea begint deel 3?
- A alinea 5
 - B alinea 6
 - C alinea 7
 - D alinea 8
- 1p **15** ■ Bij welke alinea begint deel 4?
- A alinea 7
 - B alinea 8
 - C alinea 9
 - D alinea 10

- 1p **16** ■ Wat is het verband tussen alinea 4 en 5?
- A Alinea 4 en 5 vormen samen een tegenstelling.
 - B Alinea 5 geeft een oorzaak van het gestelde in alinea 4.
 - C Alinea 5 geeft een uitwerking van een gegeven uit alinea 4.
 - D Alinea 5 geeft het gevolg van het gestelde in alinea 4.

- „Maar de horeca ligt dwars.” (regels 87–88)
- 2p **17** Noem *twee* voorbeelden uit de tekst waaruit blijkt dat de horeca niet erg meewerkt bij het zoeken naar een oplossing.
- 1p **18** ■ Wat is de functie van de laatste alinea?
A een algemene conclusie geven
B een nieuwe analyse presenteren
C een samenvatting van de tekst geven
D hoop uitspreken voor de toekomst
- 1p **19** ■ Wat is het belangrijkste doel van de schrijver met deze tekst?
A de lezer informeren
B de lezer overtuigen
C de lezer tot handelen aansporen
D de lezer waarschuwen
- 1p **20** ■ Wat is de hoofdgedachte van de tekst *Pubergeweld*?
A Alle bezorgdheid over de gewelddadigheid onder de uitgaande jeugd is zinloos, want de onverschilligheid tegenover het geweld is alleen maar toegenomen.
B Ondanks de grote bezorgdheid over zinloos geweld onder jongeren is er nog geen spoor van overeenstemming over de invoering van doeltreffende maatregelen.
C Ondanks de vele rapporten over gewelddadigheid onder jongeren is de regering niet van plan krachtig op te treden tegen de uitgaande jeugd.
D Veel mensen in Nederland ergeren zich aan het onvermogen van de regering om de gewelddadigheid onder de uitgaande jeugd te beperken.
- De tekst heeft als titel *Pubergeweld*.
- 1p **21** ■ Bij welk gedeelte van de tekst past de titel het beste?
A alinea 1
B alinea 2
C alinea 3
D alinea 5

Tekst 3 Griep prik

Een afbeelding in een folder of een advertentie kan verscheidene functies hebben.

1 De afbeelding is nodig om de tekst te kunnen begrijpen.

2 De afbeelding trekt de aandacht van de lezer.

3 De afbeelding voegt inhoudelijk iets toe aan de tekst.

- 1p **22** ■ Welke functies heeft de afbeelding op deze folder?
A 1 en 2
B 1 en 3
C 2 en 3
D 1, 2 en 3
- De tekst bestaat uit een afbeelding en schriftelijke informatie.
- 1p **23** ■ Welke kant van de griep prik krijgt in de afbeelding de meeste aandacht?
A de beschermende werking
B de korte toedieningsperiode
C de medische nieuwigheid
D het snelle effect

- 1p **24** ■ Kun je uit de afbeelding en de informatie opmaken wanneer de griep in Nederland het meeste voorkomt?
- A Ja, in de herfst.
 - B Ja, in oktober en november.
 - C Ja, in december en januari.
 - D Nee, dat kun je niet uit de afbeelding en de informatie opmaken.

Tekst 4 Dyslexie op het werk

- 1p **25** ■ Wat is de functie van de eerste alinea van de tekst?
- A de aanleiding voor het schrijven van de tekst noemen
 - B het onderwerp van de tekst inleiden met herkenbare voorbeelden
 - C vooraf een conclusie trekken uit de tekst
 - D vooraf een samenvatting van de tekstinhoud geven

Er bestaat verschil tussen dyslexie bij kinderen en volwassenen. Een oorzaak voor dit verschil is: de speciale begeleiding die tegenwoordig op school mogelijk is.

- 1p **26** □ Citeer de zin uit alinea 3 waarin nog een tweede oorzaak voor dit verschil wordt genoemd.

Buiten de inleiding en de afsluiting kunnen we de tekst verdelen in vier delen. Die delen kunnen we aanduiden met de volgende kopjes:

- 1 Dyslexieproblemen en hulp bij kinderen en volwassenen
- 2 Welke factoren bepalen de houding tegenover dyslexie?
- 3 Het effect van dyslexie
- 4 Oplossingen voor dyslexie

- 1p **27** ■ Bij welke alinea begint deel 1?
- A alinea 2
 - B alinea 3
 - C alinea 4
 - D alinea 5

- 1p **28** ■ Bij welke alinea begint deel 2?
- A alinea 3
 - B alinea 4
 - C alinea 5
 - D alinea 6

- 1p **29** ■ Bij welke alinea begint deel 3?
- A alinea 6
 - B alinea 7
 - C alinea 8
 - D alinea 9

- 1p **30** ■ Bij welke alinea begint deel 4?
- A alinea 8
 - B alinea 9
 - C alinea 10
 - D alinea 11

- 1p **31** ■ Wat is het verband tussen alinea 2 en 3?
- A Alinea 2 en 3 versterken elkaar.
 - B Alinea 2 en 3 vormen een tegenstelling.
 - C Alinea 2 noemt een oorzaak voor alinea 3.
 - D Alinea 3 geeft een uitleg bij alinea 2.

Let op: de laatste vragen van dit examen staan op de volgende pagina.

„In sommige beroepen staan lezen en schrijven nu eenmaal meer centraal dan in andere.”
(regels 53–55).

- 1p **32** ■ In welke alinea's staan praktische oplossingen voor dyslexie in beroepen waarin lezen en schrijven belangrijk zijn?
- A alinea's 8 en 9
 - B alinea's 9 en 10
 - C alinea's 10 en 11
 - D alinea's 11 en 12
- 1p **33** ■ Wat is de functie van de laatste alinea van de tekst?
- A een afsluitende conclusie geven
 - B een nieuwe opvatting toevoegen
 - C een oplossing voorstellen
 - D een toekomstverwachting uitspreken
- 1p **34** ■ Wat is het doel van de schrijver met deze tekst?
Hij wil de lezer
- A aansporen tot erkenning van dyslexie.
 - B adviseren met betrekking tot dyslexie.
 - C informeren over dyslexie.
 - D overtuigen van de gevolgen van dyslexie.

Een schrijver kan in een tekst gebruikmaken van:

1 feiten;

2 de eigen mening;

3 de mening van anderen.

- 1p **35** ■ Waarvan maakt de schrijver van deze tekst vooral gebruik?
- A van 1 en 2
 - B van 1 en 3
 - C van 2 en 3

- 1p **36** ■ Wat is de hoofdgedachte van deze tekst?
- A Behalve met lees- en schrijfproblemen heeft dyslexie te maken met psychische problemen, zoals angst, schaamte en gebrek aan zelfvertrouwen.
 - B Mensen met dyslexie zullen gemakkelijk de kwaliteiten van anderen overschatten en de kwaliteiten van zichzelf onderschatten.
 - C Tegenwoordig is dyslexie een verschijnsel waar veel aandacht aan geschonken wordt, terwijl dat vroeger helemaal niet het geval was.
 - D Veel mensen met dyslexie functioneren goed, terwijl voor anderen dyslexie een ernstige handicap is, maar gelukkig is hulp mogelijk.

Tekst 5 Twisten rond de tong

In de tekst *Twisten rond de tong* spreken vier mensen over het onderwerp 'smaak'.

Dat zijn: *Bob Cramwinckel*, *Kees de Graaf*, *Cas Spijkers* en *Hans van Trijp*.

- 10p **37** □ Vat deze tekst samen in maximaal 125 woorden. Besteed in de gegeven volgorde aandacht aan de volgende punten.

Bij Bob Cramwinckel en Kees de Graaf aan:

- hun opvatting over smaak;
- de manier waarop onze smaak beïnvloed wordt.

Bij Cas Spijkers en Hans van Trijp aan:

- hun mening over de invloed van de voedselindustrie.

Einde